

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavları
Başvuru ve Uygulama Kılavuzu

2023

Ankara

İLETİŞİM BİLGİLERİ

e-Sınav Uygulamasıyla İlgili İşlemler İçin,

Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Emniyet Mah. Milas Sok: No: 8
06500-Teknikokullar/ANKARA

e-MESEM İşlemleri İçin,

Millî Eğitim Bakanlığı
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Millî Eğitim Bakanlığı Merkez Bina,
Atatürk Bulvarı No:98 1. Kat A Blok Kızılay/ANKARA

İnternet Adresi:

<https://www.meb.gov.tr>
<https://mtegm.meb.gov.tr>
<https://esinav.meb.gov.tr>

e-Posta Adresi:

mtegm@meb.gov.tr
odsgm_sgydb@meb.gov.tr

DİKKAT:

1. Bu kılavuzda yer alan kurallar, kılavuzun yayım tarihinden sonra yürürlüğe girebilecek yasama, yürütme ve yargı organları kararları ile değiştirilebilir. Bu durumda izlenecek yol Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenir ve kamuoyuna duyurulur.
2. Bu kılavuz, “Millî Eğitim Bakanlığı Önceki Öğrenmelerin Tanınması, Denklik ve Ölçme Değerlendirme İşlemleri ile İlgili Usul ve Esaslara İlişkin Yönerge” hükümleri doğrultusunda hazırlanmıştır.
3. MEM Müdürlükleri, e-sınava başvuran adaylar ve sınav görevlileri bu kılavuzda yer alan hükümleri kabul etmiş sayılırlar.
4. Bu kılavuz, yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR VE KISALTMALAR.....	3
1. GENEL AÇIKLAMALAR	3
2. e-SINAV BAŞVURU ŞARTLARI.....	5
3. e-SINAV BAŞVURU ÜCRETİ VE BANKA İŞLEMLERİ	6
4. BAŞVURU İŞLEMLERİ.....	6
5. MEM MÜDÜRLÜKLERİNİN YAPACAĞI İŞLEMLER.....	6
6. e-SINAV GİRİŞ BELGESİ.....	7
7. e-SINAV UYGULAMASI.....	8
8. e-SINAV GÖREVLİLERİ	11
8.1. e-Sınav Bina Görevlileri	11
8.2. e-Sınav Salon Görevlileri.....	11
9. ADAYLARIN SINAVA ALINAMAYACAĞI VE e-SINAVIN GEÇERSİZ SAYILACAĞI DURUMLAR.....	13
9.1. Adayların Sınava Alınmayacağı Durumlar	13
9.2. e-Sınavın Geçersiz Sayılacağı Durumlar	13
10. DEĞERLENDİRME	14
11. e-SINAV İTİRAZLARI	15
12. e-SINAV SONUÇLARININ AÇIKLANMASI	16
13. e-SINAVIN TEKRARLANMASINA İLİŞKİN UYGULAMA	16

TANIMLAR VE KISALTMALAR

Aday	Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavlarına başvuran kişi,
e-Mesem	Mesleki eğitim merkezi programı uygulayan kurumların eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütüldüğü ve bilgilerin muhafaza edildiği sistem
e-Sınav	Basılı evrak kullanılmaksızın, sınav uygulama ve değerlendirilmesine ilişkin her türlü işlemin elektronik ortamda yapıldığı sınavlar
e-Sınav İzleme Merkezi	e-Sınav merkezlerinde güvenliği sağlamak amacıyla sınav salonlarına ait ses ve görüntülerin izlendiği, Genel Müdürlük bünyesindeki merkez
e-Sınav Merkezi	e-Sınav salonlarının bulunduğu merkez
e-Sınav Randevu Sistemi	e-Mesem üzerinden e-sınav merkezi seçildiğinde en yakın tarihe sınav randevusu verilen sistem
e-Sınav Salonu	Özel olarak hazırlanmış bilgisayar sistemleri ile görüntü ve kayıt sistemlerinin bulunduğu, e-sınav uygulamasının yapılacağı salon
e-Sınav Uygulama Modülü	e-Sınav uygulamasının yapıldığı web tabanlı, güvenli ağ üzerinde çalışan elektronik modül
Genel Müdürlük	MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü
MEM	Sınavlarla ilgili aday işlemlerinin e-Mesem üzerinden yürütülmesinden sorumlu Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı mesleki eğitim merkezleri ile mesleki eğitim merkezi programı uygulayan okul/kurum
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MTEGM	MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

1. GENEL AÇIKLAMALAR

Kalfalık ve Ustalık Teorik e-Sınavı, “Millî Eğitim Bakanlığı Önceki Öğrenmelerin Tanınması, Denklik ve Ölçme Değerlendirme İşlemleri ile İlgili Usul ve Esaslara İlişkin Yönerge” hükümlerine göre, 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu”nda belirtilen alan ve dallarda belge başvurusu yapan adaylara yönelik yapılan teorik sınavları kapsar.

Usta Öğreticilik Sınavları, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 10.06.2020 tarihli ve 11 sayılı kararı ile kabul edilen İş Pedagojisi Kurs Programına göre açılan İş Pedagojisi Kursu sınavlarını kapsar.

Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavları;

e-Sınav başvuruları, adaylar tarafından MEM müdürlükleri üzerinden yapılabilecektir.

Başvuruların MEM müdürlüklerince kabul edilmesi neticesinde adaylar, kendilerine ait T.C. kimlik numarası ile e-sınav ücretini yatıracaklardır.

Başvurusu onaylanan ve e-sınav ücretini yatıran adaylar için en yakın sınav tarihi ve saati, e-sınav randevu sisteminde tanımlanacaktır.

Adaylar, e-sınav ücretini yatırdıktan sonra MEM müdürlüklerinden e-sınav giriş belgelerini alabileceklerdir.

e-Sınav giriş belgesinde adayın e-sınav randevusu ile kimlik bilgileri, sınava gireceği e-sınav merkezi (il/ilçe), bina, salon ve adres bilgileri yer alacaktır.

e-Sınavda, basılı evrak kullanılmaksızın sınav uygulama ve değerlendirilmesine ilişkin tüm işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilecektir.

Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavları, e-sınav salonu bulunan merkezlerde, e-sınav randevu sisteminde belirlenecek tarih ve saatlerde yapılacaktır. Adaylar, kayıtlı oldukları ve başvurularının onaylandığı MEM müdürlüklerinin bulunduğu ilde e-sınava katılacaklardır.

Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavları Genel Müdürlük tarafından e-sınav salonu açılan merkezlerde, “e-Mesem” üzerinden onaylanan başvurular dikkate alınarak belirlenecek tarih ve saatlerde yapılacaktır.

Adayların Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavlarına katılabilmeleri için aday bilgilerinin doğru ve eksiksiz olarak MEM müdürlükleri tarafından e-Mesem sisteminde tanımlanmış ve onaylanmış olması gerekmektedir.

MEM müdürlüklerince sisteme yüklenen adaylara ait fotoğrafın son 6 (altı) ay içinde çekilmiş, renkli ve biyometrik olması zorunludur.

Adaylar mazereti nedeniyle e-sınava girememiş olsalar dâhi sınav hakkını kullanmış sayılır.

Kalfalık ve ustalık e-sınavları, alan/dalların alan ortak dersleri ile dal derslerindeki öğrenme kazanımlarından, usta öğreticilik e-sınavı ise İş Pedagojisi Kurs Programında yer alan öğrenme

kazanımlarından çoktan seçmeli olarak hazırlanacak toplam 50 soru üzerinden tek oturumda yapılır.

Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik e-Sınavları
Belge Türü-Soru Sayısı-Süre

Belge Türü	Soru Sayısı	Sınav Merkezleri	Sınav Tarihi, Saati ve Süresi	Cevap Seçenek Sayısı
Kalfalık	Her grup için 50 soru	81 il e-sınav merkezleri	Sistem tarafından belirlenecek günde, saat 10.00-20.30 arasında oluşturulan randevu saatlerinde, tek oturum olarak gerçekleştirilecektir. Oturum süresi:45 dk.	4 (dört)
Ustalık	Her grup için 50 soru		Sistem tarafından belirlenecek günde, saat 10.00-20.30 arasında oluşturulan randevu saatlerinde, tek oturum olarak gerçekleştirilecektir. Oturum süresi:45 dk.	4 (dört)
Usta Öğreticilik	50		Sistem tarafından belirlenecek günde, saat 10.00-20.30 arasında oluşturulan randevu saatlerinde, tek oturum olarak gerçekleştirilecektir. Oturum süresi:45 dk.	4 (dört)

2. e-SINAV BAŞVURU ŞARTLARI

- “Millî Eğitim Bakanlığı Önceki Öğrenmelerin Tanınması, Denklik ve Ölçme Değerlendirme İşlemleri İle İlgili Usul ve Esaslara İlişkin Yönerge” hükümlerine göre yapılan başvurunun MEM müdürlükleri tarafından kabul edilmiş olması,
- Usta öğretici adayları için iş pedagojisi kursunun tamamlanmış olması,
- Adayın e-sınav ücretini yatırmış olması,
- Adayın bilgilerinin e-Mesem üzerinden onaylanmış olması,
- e-Sınav Randevu Sistemi üzerinden randevu tanımlanmış olması,
- e-Sınav başvurusu yapılacak dönem için daha önce aynı dönemde e-sınava katılmamış olması,

f. Adayın tutuklu ve hükümlülük hâlinin bulunmaması,

3. e-SINAV BAŞVURU ÜCRETİ VE BANKA İŞLEMLERİ

Adaylar, her sınav dönemi için ayrı olmak üzere KDV dâhil 240 (ikiyüzkırk) TL e-sınav ücretini sınavın adını seçerek Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı Döner Sermaye İşletmesine ait T.C. Ziraat Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. veya Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin; ATM, mobil bankacılık ya da internet bankacılığı aracılığı ile yatıracaklardır. Ayrıca <https://odeme.meb.gov.tr> internet adresinden de tüm banka kartları ile ödeme yapabilecektir.

Hatalı olan ya da adayın kendisine ait olmayan T.C. kimlik numaraları ile yapılan ödemelerde, adayın başvurusu geçersiz sayılacak ve her türlü sorumluluk adaya ait olacaktır. Sınav randevusu oluşturulan aday, sınava girmemesi durumunda ücret iadesi talep edemez.

Başvurusu/sınavı geçersiz sayılan, sınava alınmayan ya da sınavdan çıkarılan adayların da bu konuyla ilgili başvuruları dikkate alınmayacaktır.

4. BAŞVURU İŞLEMLERİ

Adaylar, e-Sınav başvurularını kayıtlı oldukları MEM müdürlükleri aracılığı ile yapacaklardır.

Başvurusu MEM müdürlüklerince onaylanan adaylar için, e-Sınav Randevu Sisteminde en yakın sınav tarihi ve saati belirlenecektir. Adayın, randevu sistemi tarafından belirlenen e-Sınav tarih ve saatinde sınava girmesi zorunludur. Aksi takdirde aday sınav hakkını kullanmış sayılır. Ancak e-Sınav başvurusunda bulunup sınav randevusu alan aday, mazeretini belgelendirmek kaydıyla sınava gireceği e-Sınav merkezinin bağlı olduğu il/ilçe millî eğitim müdürlüklerine başvurarak e-Sınav randevu tarihinden 4 (dört) gün öncesine kadar randevusunu değiştirebilecektir. Gerekli görüldüğü takdirde sınav randevusu değiştirme şartları Genel Müdürlük tarafından yeniden belirlenebilir.

e-Sınav uygulamasının Türkçe yapılması esastır, yabancı uyruklu adaylar için tercüman görevlendirilmesi yapılmayacaktır.

5. MEM MÜDÜRLÜKLERİNİN YAPACAĞI İŞLEMLER

MTEGM tarafından gönderilecek olan 2023 Yılı Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik Sınavları Çalışma Takvimine bağlı olarak;

a. e-Sınav başvuru işlemleri için <https://e-mesem.meb.gov.tr> adresinde yer alan e-Mesem sisteminde aday için başvuru girişini yapmak. Tutuklu ve hükümlü adaylar için e-Sınav başvuru girişi yapılmayacaktır.

b. Başvuru belgelerini adayın dosyasında saklamak.

c. Adaya ait bilgileri inceleyerek e-Sınav başvurusu uygun görülen adayların onay işlemini e-Mesem üzerinden yapmak.

ç. e-Sınava girecek olan aday için e-Sınav yeri ile kimlik bilgilerinin bulunduğu e-Sınav giriş belgesini sistemden renkli veya siyah beyaz almak, mühür/kaşeli ve imzalı olarak sınav tarihinden önce adayı bilgilendirerek imza karşılığı teslim etmek.

d. Sistemden alınan e-Sınav giriş belgesini adaylara teslim ederken, sınav esnasında yanında bulundurulmaması gereken eşyalar konusunda hazırlanacak olan taahhünameyi imzalattırmak.

e. e-Sınavın başlama saatinden en geç 20 (yirmi) dakika önce sınava girecekleri binada hazır bulunmaları gerektiğini adaylara duyurmak.

f. Adaya, sınava gelirken renkli veya siyah beyaz, fotoğraflı, mühür/kaşeli ve imzalı sınav giriş belgesi ile birlikte geçerli kimlik belgesini yanında bulundurması ve bu belgeleri ibraz ederek sınava katılabileceğini bildirmek. e-Sınav giriş belgesi salon görevlilerine teslim edilecektir.

➤ Geçerli kimlik belgesi ve e-Sınav giriş belgesi yanında olmayanların sınava alınmayacağını, adaylara duyurmak.

g. Bu kılavuzun “Sınav Uygulaması” başlığı altında açıklanan geçerli kimlik belgeleri ile ilgili adayları bilgilendirmek. Belirtilen belgeler hariç başka hiçbir belgenin geçerli sayılmayacağını, belgeleri yanında olmayan adayların kesinlikle sınava alınmayacağını, adaylara bildirmek.

6. e-SINAV GİRİŞ BELGESİ

Adaylar, e-sınav ücretini yatırdıktan sonra başvuru yaptıkları MEM müdürlüklerinden e-Sınav giriş belgelerini onaylı olarak teslim alacaklardır.

e-Sınav giriş belgesi fotoğraflı olup belgede adayın salon ve kimlik bilgileri bulunmaktadır. Salon bilgilerinde adayın sınava gireceği e-Sınav merkezi (il/ilçe), bina, salon ve adres bilgileri yer alır.

Her e-Sınav için yeniden düzenlenen fotoğraflı sınav giriş belgesinde adayın başvurusunun yapıldığı MEM adı, MEM müdürlüğünün bağlı olduğu il/ilçe ve “dikkat” bölümü yer

almaktadır. Ayrıca adayın T.C. kimlik numarası, adı-soyadı, baba adı, doğum yeri ve tarihi bulunur.

Adaylar, renkli veya siyah beyaz fotoğraflı e-Sınav giriş belgelerini sınava başlamadan önce salon görevlilerine ibraz ve teslim etmek zorundadırlar.

7. e-SINAV UYGULAMASI

a. e-Sınav uygulaması sistemde belirlenen tarih ve saatlerde yapılacaktır.

b. Sınav görevlileri sınav başlamadan en geç 30 (otuz) dakika önce e-Sınav salonunda hazır bulunacaklardır. Sınav salonuna gelen görevliler görevli olduğu sınavın başlama saatinden 15 (on beş) dakika öncesine kadar sisteme giriş yapmak zorundadır. Sisteme hiç giriş yapmayan görevliler ile son 15 dakika içerisinde sisteme giriş yapan görevliler hakkında, Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesi hükümleri gereğince sınav görevi verilmeme tedbiri uygulanacaktır.

c. Kimlik kontrolleri ve salonlara yerleştirmenin zamanında yapılabilmesi için adaylar, sınav saatinden en geç 20 (yirmi) dakika önce sınav giriş belgesinde belirtilen e-Sınav salonunda hazır bulunacaktır.

ç. Aday, sınava gelirken fotoğraflı, mühür/kaşeli ve imzalı sınav giriş belgesi ile birlikte geçerli kimlik belgesini yanında bulunduracak ve bu belgeleri ibraz ederek sınava katılabilecektir. Ancak Türkiye Cumhuriyeti çipli kimlik kartına sahip adayların sınav giriş belgesinde imza ve mühür/kaşe bulunma zorunluluğu yoktur. Türkiye Cumhuriyeti çipli kimlik kartına sahip olmayan adaylar ve diğer geçerli kimlik belgeleri ile sınava gelen adayların sınav giriş belgelerinde mühür/kaşe ve imza olmak zorundadır. Adaylar e-Sınav giriş belgesini salon görevlilerine teslim etmek zorundadırlar.

Geçerli Kimlik Belgesi

- *Türk vatandaşları için:* T.C. kimlik numaralı ve fotoğraflı Türkiye Cumhuriyeti çipli kimlik kartı, nüfus cüzdanı veya geçerlilik süresi dolmamış pasaport,

- *KKTC vatandaşları için:* fotoğraflı ve kimlik numaralı KKTC kimlik kartı,

- Türk vatandaşlığından izinle ayrılanlar ve bunların kanuni mirasçılarına ait mavi kart,

- *Yabancı uyruklu adaylar için:* geçerliliği devam eden ve ülkeye giriş çıkış amacıyla yetkili makamlarca verilen izin süresi (vize) dolmamış pasaportunu, ilgili Bakanlık tarafından verilen resimli, çipli/mühürlü kimlik yerine geçen, ikamet ettiğini ya da çalıştığını gösterir belgesini,

Nüfus cüzdanlarını değiştirmek için nüfus müdürlüklerine başvuru yapan ve nüfus cüzdanları alınan kursiyerler, nüfus müdürlüklerince kendilerine verilen fotoğraflı, barkodlu-karekodlu geçici kimlik belgesi/ kimlik kartı talep belgesi ile sınava

alınabilecektir.

Geçici koruma statüsünde bulunan yabancı uyruklu kursiyerler yalnızca kimlik belgesinde belirtilen ikamet ilinde sınava girebilir; ancak ikamet ili dışında farklı ilde sınava girecek kursiyerler İçişleri Bakanlığı birimlerince verilen geçici izin belgesi ile birlikte sınava alınır.

Yukarıda tanımlananlar haricinde başka hiçbir belge geçerli kimlik belgesi olarak sayılmayacaktır. Geçerli kimlik belgesi ve/veya geçerli sınav giriş belgesi yanında olmadan sınava gelen kursiyerler sınava alınmayacak ve sisteme “Sınava Girmedir” olarak işaretleneceklerdir.

d. Adaylar, sınav salonuna kullanımı doktor raporu ile belirlenen hasta veya engellilere ait cihazlar ve ilaçlar, anahtarlıksız basit anahtar, ulaşım kartları, para, alyans, şeffaf pet şişe içerisinde bandajı çıkarılmış su ve şeffaf numaralı gözlük hariç; her türlü kesici ve delici alet, ateşli silah, çanta, cüzdan, cep telefonu, her türlü saat, anahtarlık, elektronik anahtar, kablosuz iletişim sağlayan cihaz, kulaklık, kolye, küpe, bilezik, yüzük, broş ve diğer takılar, her türlü plastik, metal ve cam eşya, banka kredi kartları, her türlü elektronik ve mekanik cihaz, her türlü müsvedde kâğıt, defter, ders notu, kitap, sözlük, dergi, gazete ve benzeri yayınlar, cetvel, pergel, açıölçer ve benzeri araçlar, yiyecek, içecek ve diğer tüketim maddelerle girmeyeceklerdir. Ayrıca, adayın bu araçları sınav anında yanında bulundurduğunun tespit edilmesi durumunda, sınav kurallarını ihlal ettiği gerekçesiyle hakkında tutanak düzenlenecek ve sınavı iptal edilecektir.

Kimlik kontrolü yapılarak sınav salonuna alınan aday sınav başlayana kadar hiçbir gerekçe ile sınav salonundan dışarıya çıkarılmayacaktır. Kendi isteği ile sınav salonundan dışarı çıkan aday sınav salonuna alınmayacaktır.

e. Sınav başladıktan sonra gelen adaylar, sınav salonundan çıkan aday olmadığı sürece sınava alınır ancak bu adaylara ek süre verilmez. Sınav salonundan aday çıkması hâlinde bu adaydan sonra gelen adaylar sınav salonuna alınmaz. Sınavı tamamlayan ya da sınav süresi biten adaylar salon yoklama listesi ve cevap kâğıtlarını gösterir belgeye imza atarak salondan ayrılırlar.

f. Aday, yerleştirildiği sınav bilgisayar ekranında yazılı olan T.C. kimlik numarası, adı, soyadı bilgilerinin kendisine ait olup olmadığını kontrol eder. Sınav bilgisayarındaki bilgiler kendisine ait değilse salon görevlilerini uyarır ve sınavı başlatmaz, sınavı başlattığı takdirde daha sonra kendi bilgilerinin yer aldığı bilgisayarda sınava girse dahi sınavının iptal edileceğini kabul etmiş sayılır.

g. Adaylar sınav bilgisayarında yer alan “Kullanım Kılavuzunu Okudum ve Kimlik Bilgilerimin Doğruluğunu Onaylıyorum” işlemini yaptıktan sonra sınava başlayabileceklerdir.

ğ. Aday tüm işaretlemeleri sınav bilgisayar ekranına dokunarak veya fare ile yapacaktır.

h. Her sorunun 4 (dört) seçeneği olup bu seçeneklerden sadece biri doğru cevaptır.

ı. Soru sayısı ve sınav süresi adayın kullandığı bilgisayar ekranında yer alacaktır. Sınav süresinin takibinden adayın kendisinden sorumludur.

i. Sınavı tamamlayan ya da sınav süresi biten aday salon yoklama listesi ve cevap kâğıtlarını gösterir belgeye imza atarak salondan ayrılır

j. Aday, isterse sınav süresi tamamlanmadan sınavını bitirebilir. Bu durumda sistem adaydan 2 (iki) aşamalı onay alacak ve sınavı sonlandıracaktır. Bu işlemi gerçekleştiren adayların sınava devam etmesi mümkün olmayacaktır.

k. Aday sınava gelmediyse salon görevlileri tarafından, salon aday yoklama listesindeki ilgili alana “Gelmedi” yazılacak ve adayın sınava katılım durumu sistem üzerinden “Aday Sınava Gelmedi” olarak işaretlenecektir. Adayın ibraz ettiği belgelerin geçersiz olması veya diğer nedenlerle görevliler tarafından sınava alınmaması durumunda ise salon yoklama listesindeki ilgili alana “Sınava Alınmadı” yazılacaktır. Ayrıca ibraz edilen geçersiz belgenin aslı veya bir örneği alınarak konuyla ilgili tutanak tutulacaktır.

l. Sınav bitiminden sonra;

- Salon görevlileri, adaylara salon aday yoklama listesini ve sorulara verdikleri cevapları gösteren cevap kâğıdını imzalatacaklardır.
- Adaylar sınav sonuçlarına, sınav merkezinde bulunan sonuç açıklama cihazından (kiosk) veya adayın girdiği sınav oturumu sonlandıktan sonra <https://esinav.meb.gov.tr/> adresinden ulaşabileceklerdir. Adaylara ayrıca bir tebligat yapılmayacaktır.

m. Sınav görevlileri sınav binasına kullanımı doktor raporu ile belirlenen hasta veya engellilere ait cihazlar ve ilaçlar, anahtarlıksız basit anahtar, ulaşım kartları, para, alyans, şeffaf pet şişe içerisinde bandajı çıkarılmış su ve şeffaf numaralı gözlük hariç; her türlü kesici ve delici alet, ateşli silah, çanta, cüzdan, cep telefonu, her türlü saat, anahtarlık, elektronik anahtar, kablosuz iletişim sağlayan cihaz, kulaklık, kolye, küpe, bilezik, yüzük, broş ve diğer takılar, her türlü plastik, metal ve cam eşya, banka kredi kartları, her türlü elektronik ve mekanik cihaz, her türlü müsvedde kâğıt, defter, ders notu, kitap, sözlük, dergi, gazete ve benzeri yayınlar, cetvel, pergel, açölçer ve benzeri araçlar, yiyecek, içecek ve diğer tüketim maddelerle girmeyeceklerdir. Ancak sınav merkezlerinde yaşanabilecek teknik sorunlar ile idari sorunların anlık çözümünün sağlanması amacıyla Bakanlık Merkez Teşkilatında her sınav günü görevlendirilen merkez

sınav görevlilerinin sınav merkezleri ile iletişiminin sağlanabilmesi için Bina Komisyon Başkanı/Bina Sorumlusu olarak görevlendirilen personel yalnızca belirtilen amaçlarla ve sınav salonu dışında kullanılması kaydıyla cep telefonu ile sınav binasına girebilecektir.

Yukarıda belirtilen yasak nesnelerle salona girdiği tespit edilen görevliler ile Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesinde yer alan hükümlere, MEBBİS kişisel bilgiler modülü "Sınav İşlemleri" ekranında yer alan "Tebellüğ Gerektiren Belgeler" başlığı altındaki "Tüm Sınavlarda Uyulması Gereken Kurallar"a, "e-Sınav Görevlendirme Belgesi"nde belirtilen hususlara aykırı davranan görevliler hakkında, sınavın işleyişine etki edip etmediğine bakılmaksızın sınav kurallarını ihlal ettiği gerekçesiyle Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesinin 43 üncü maddesi doğrultusunda işlem yapılacaktır.

8. e-SINAV GÖREVLİLERİ

8.1. e-SINAV BİNA GÖREVLİLERİ

a) e-Sınav Bina sorumlusu

- Adayların ve görevlilerin güvenli bir şekilde sınav binasına alınması için bina güvenlik görevlilerini koordine eder.
- Gerekli güvenlik tedbirlerinin sağlanmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütür
- Salon görevlilerinin çözemediği teknik ve idari sorunlar olması halinde Genel Müdürlük birimlerindeki destek görevlileri ile irtibat kurarak sorunu çözmeye çalışır.
- Sınav salonların aydınlatılması, havalandırılması ve hijyenik hâle getirilmesi, sınav salonlarında yer alan demirbaşlar ile tuvaletlerin temizliğinin sağlanması amacıyla hizmetli olarak görevlendirilen personelin takibini yapar.
- Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesi ve Genel Müdürlük talimatlarında yer alan diğer görevleri yürütür.

b) e-Sınav Bina Güvenlik Görevlileri

- e-Sınav bina güvenlik görevlileri görevlerini Millî Eğitim Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan Sınav Güvenliği İş Birliği Protokolü doğrultusunda yürütür.

c) e-Sınav Bina Hizmetlisi

- e-Sınav merkezi, e-Sınav salonları ile tuvaletlerin; aydınlatılması, havalandırılması ve bu alanların hijyenik hâle getirilmesini sağlar.
- Sınav merkezinde yer alan demirbaşları temizler.
- Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesi ve Genel Müdürlük talimatlarında yer alan diğer görevleri yürütür.

8.2. e-SINAV SALON GÖREVLİLERİ

a) e-Sınav Salon Başkanı ve e-Sınav Salon Gözetmeni

- Sınav öncesi sınav salonunu hazır hale getirir.
- Adayları salon aday yoklama listesinde belirtilen sıra numarasına göre yerleştirir.
- Adayların kimlik ve sınav giriş belgesi kontrollerini yapar.
- Adaylara sınavda uyulması gereken kurallar hakkında bilgi verir.
- Sınavın güvenli bir şekilde uygulanmasını sağlar.
- Adayların sınav giriş belgelerini toplar.
- Salon aday yoklama listesinin sınav sonunda adaylara imzalatılmasını sağlar.
- Aday cevap kâğıtlarının imzalatılmasını sağlar.
- Sınavda yaşanan hususlara ilişkin tutanak ve benzeri evrakları düzenler ve ihtiyaç halinde bina güvenlik görevlileri ile iş birliği yapar.
- e-Sınav uygulama ve izleme sorumlusunun görevine gelmemesi hâlinde bu görevlinin görevlerini yürütür.
- Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesi ve Genel Müdürlük talimatlarında yer alan diğer görevleri yürütür.

b) e-Sınav Uygulama ve İzleme Sorumlusu

- Sınav öncesi sınav salonundaki tüm elektronik donanımların kontrollerini yapar, sınav salonunda teknik bir sorunla karşılaştığında sorunu çözer.
- e-Sınava girecek aday listesini sistem üzerinden alır.
- e-Sınav uygulama modülü üzerinden aday kimlik doğrulama iş ve işlemlerini yürütür.
- Adaylara e-Sınav uygulamaları hakkında gerekli açıklamaları yapar.
- e-Sınav Uygulama Modülü üzerinden sınavı başlatır.
- e-Sınav Uygulama ve İzleme Sorumluları aldıkları eğitim ve Genel Müdürlük talimatları doğrultusunda adayların eylemlerine göre e-Sınav Uygulama Modülü üzerinden iş ve işlemleri yürütür.
- Sınavda yaşanan hususları e-Sınav uygulama modülünde yer alan sınav görev raporuna işler.
- Sınav evraklarının sınav zarfı içerisine koyar, sınav görev raporu ile sınav evraklarının yer aldığı sınav zarfını salon başkanı ve salon gözetmenine imzalatır.
- e-Sınav salon başkanı ve/veya e-Sınav salon gözetmeninin görevine gelmemesi hâlinde bu görevlinin görevlerini yürütür.
- Aday bilgisayarında teknik sorun yaşanması hâlinde adayın sınavını yedek bilgisayara taşır.
- Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesi ve Genel Müdürlük talimatlarında yer alan diğer görevleri yürütür.

9. ADAYLARIN SINAVA ALINAMAYACAĞI VE e-SINAVIN GEÇERSİZ SAYILACAĞI DURUMLAR

9.1. ADAYLARIN SINAVA ALINMAYACAĞI DURUMLAR

- a.** Adayın bu kılavuzun 7 nci maddesinde belirtilen geçerli belgelerin ibraz etmemesi,
- b.** Sınav başlamadan önce yapılan kontrolde adayın bu kılavuzun 7 nci maddesinde belirtilen ve sınav salonuna getirmesi yasak olan maddeler ile sınava geldiğinin tespit edilmesi,

Ayrıca, salon görevlilerince kimlik kontrolü yapılarak sınav salonuna alınan aday sınav başlayana kadar hiçbir gerekçe ile sınav salonundan dışarıya çıkarılmayacaktır. Kendi isteği ile sınav salonundan dışarı çıkan aday tekrar sınav salonuna alınmayacaktır.

9.2. e-SINAVIN GEÇERSİZ SAYILACAĞI DURUMLAR

- a.** Başvuru şartlarını taşımadığı hâlde adayın sınava girmesi,
- b.** Sınav öncesinde, esnasında veya sınav sonrasında yapılan incelemelerde adayın bu kılavuzun 7 nci maddesi (d) bendinde belirtilen geçerli belgeleri ibraz etmediğinin tespit edilmesi,
- c.** Adayın salon yoklama listesine ve/veya cevap kâğıdına imza atmadan sınav salonundan çıkması, sınav evrakını ya da sınav giriş belgesini salon görevlilerine teslim etmemesi,
- ç.** Sınav esnasında veya sınav sonrasında yapılan incelemelerde adayın e-Sınav ekranındaki fotoğraf ve diğer bilgiler ile sınav giriş belgesindekilerin fotoğraf ve bilgilerin farklı olması ya da geçerli kimlik belgesindeki bilgilerle diğer alanlardaki bilgilerinde uyumsuzluk olması,
- d.** Sınav öncesinde, sınav sırasında veya sınav sonrasında adayın başka bir adaydan veya elektronik/basılı herhangi bir dokümandan ya da ses ve görüntü nakleden/kaydeden cihaz ve/veya düzenek kullanmak suretiyle kopya çeken veya kopya çekmeye yönelik eylemlerde bulunduğu tespit edilmesi,
- e.** Adayın kendisi yerine başka birisinin sınava girmesine katkı sağladığı veya bu yönde teşebbüste bulunduğu sınav uygulamaları süresince ya da sınav sonrasında tespit edilmesi,
- f.** Adayın, başka adayın bilgilerinin yer aldığı bilgisayarda sınavı başlatması,
- g.** Adayların, kullanımı doktor raporu ile belirlenen hasta veya engellilere ait cihazlar ve ilaçlar, anahtarlıksız basit anahtar, ulaşım kartları, para, alyans, şeffaf pet şişe içerisinde bandajı çıkarılmış su ve şeffaf numaralı gözlük hariç; her türlü kesici ve delici alet, ateşli silah, çanta, cüzdan, cep telefonu, her türlü saat, anahtarlık, elektronik anahtar, kablosuz iletişim sağlayan

cihaz, kulaklık, kolye, küpe, bilezik, yüzük, broş ve diğer takılar, her türlü plastik, metal ve cam eşya, banka kredi kartları, her türlü elektronik ve mekanik cihaz, her türlü müsvedde kâğıt, defter, ders notu, kitap, sözlük, dergi, gazete ve benzeri yayınlar, cetvel, pergel, açölçer ve benzeri araçlar, yiyecek, içecek ve diğer tüketim maddeleriyle salona girdiğinin tespit edilmesi,

ğ. Adayın, e-Sınav uygulama cihazlarına ya da merkez demirbaşlarına zarar vermesi,

h. Sınav komisyon görevlilerinin veya salon görevlilerinin hazırladığı raporlarda/tutanaklarda ya da sınav uygulamasında kaydedilen kamera görüntülerinde, adayın Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesinde belirtilen sınav kurallarını ihlal ettiğinin tespit edilmesi,

ı. Salon görevlileri; kopya çektiği veya kopya çekmeye yönelik eylemlerde bulunduğu tespit edilen adaylar ile kendi yerine bir başkasının sınava girmesine katkı sağlayan ya da başka bir adayın yerine sınava giren şahısların bilgilerini, sınav güvenliği ve sürecini aksatan diğer durumları sistemde yer alan sınav görev raporuna açıklayıcı şekilde yazacaklardır. Sınav görev raporunu, bulunması hâlinde diğer tutanaklar ve sınav evrakını, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ulaştırılmak üzere, aynı gün görevli olan bina komisyon başkanına teslim edeceklerdir.

i. Bu maddenin (d) ve (e) bentlerinde belirtilen fiilleri gerçekleştirdiği tespit edilen adayların sınavları 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek-5 maddesinin ikinci fıkrasındaki “Bakanlık tarafından yapılan merkezi sınavlara ilişkin olarak birinci fıkra hükümlerinin uygulanmasında; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına yapılan atıflar Bakanlığa yapılmış sayılır ve 6114 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki yetkiler Bakanlık, 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası, 9 uncu maddesinin ikinci ve sekizinci fıkraları ile 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasındaki yetkiler Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından kullanılır” hükmü gereğince iptal edilir ve bu adaylar sınav tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan hiçbir sınava 2 (iki) yıl süre ile başvuramaz ve giremez.

10. DEĞERLENDİRME

e-Sınav yazılımı, adaylara sorulan soruları, sorulara verilen cevapları, doğru ve yanlış cevap sayılarını sistem veri tabanında muhafaza edecektir. Sınav soru ve cevapları yayımlanmayacaktır.

Adayların sorulara verdikleri doğru cevap sayıları tespit edilir. Değerlendirme, tespit edilen doğru cevap sayıları dikkate alınarak 100 puan üzerinden yapılacak ve başarı puanı hesaplamasında; $[Puan = (Doğru Sayısı / Soru Sayısı) \times 100]$ formülü kullanılacaktır.

Sınavda yer alacak her sorunun puan değeri eşit olup yanlış cevaplar değerlendirme sırasında dikkate alınmayacaktır.

Kalfalık ve ustalık sınavlarında; e-Sınava giren adaylar daha sonra MTEGM tarafından gerçekleştirilen beceri sınavına girer. Beceri sınavından en az 50 almak şartıyla, e-Sınavın %40'ı ile beceri sınavının %60'ının toplamı 50 ve üzeri olanlar başarılı sayılır.

Usta öğreticilik sınavında ise 50 ve üzeri puan alanlar başarılı sayılır.

Cevap anahtarında hata olması ve bu hususun Merkez Sınav Kurulu kararı ile belirlenmesi sonucunda soru/sorular iptal edilmez, doğru cevap/cevaplar dikkate alınmak suretiyle bu soru/sorular değerlendirmeye dâhil edilir.

Değerlendirme sırasında Merkez Sınav Kurulu kararı veya yargı mercileri tarafından iptaline karar verilen sorular değerlendirme dışı bırakılarak geçerli soruların puan değerinin yeniden hesaplanması suretiyle puanlama yapılır.

11. e-SINAV İTİRAZLARI

a. Adaylar, sınav sonucuna ve/veya sınav sorularına ilişkin itiraz başvurularını, sonuçların sınav bitiminde <https://esinav.meb.gov.tr> internet adresinde yayımlanmasından itibaren 5 (beş) takvim günü içinde T.C. Ziraat Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. veya Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin; ATM, internet bankacılığı ve mobil bankacılık üzerinden herhangi birine KDV dâhil 30 (otuz) TL itiraz ücreti yatırarak e-İtiraz Modülü (<https://eitiraz.meb.gov.tr>) üzerinden yapacaklardır. Sınav uygulamalarına ilişkin itirazlar dilekçe yoluyla ilgili İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine şahsen yapılacaktır. Adaylar, belirlenen itiraz süresi dışında itiraz başvurusu yapamayacaklardır.

b. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/B maddesi uyarınca sorulara, cevap anahtarına ve sınav sonucuna yapılacak itirazlar, sınav sorularının ve sonuçlarının www.meb.gov.tr ve/veya <https://odsgm.meb.gov.tr> internet adresinde yayımlanmasından itibaren başlayan 10 (on) günlük dava açma süresini durdurmaz.

c. Sınav ücretini yatıran sınav başvurusu onaylanmayan adaylara ait ücretler ya da yanlış yatırılan ücretler, adaylara iade edilecektir. Başvurusu/sınavı geçersiz sayılan, sınava

alınmayan ya da sınavdan çıkarılan adayların başvuru ya da sınav uygulamasına ilişkin itirazları dikkate alınmayacak olup ücret iadesi yapılmayacaktır.

ç. Sınavlarda yanlış yatırılan ücretlerin iadesi; adayların sınavın tamamlanmasından sonra MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı Döner Sermaye İşletmesine, <https://odeme.meb.gov.tr> internet adresi üzerinden ilgili bölümler doldurularak başvurularını müteakip yapılan incelemeler sonucunda ödenecektir.

Ücretlerin hangi bankaya yatırıldığına bakılmaksızın yalnızca T.C. Ziraat Bankası sistemleri aracılığı ile merkezî ödeme ekranlarından “MEB İade Bedeli” altında T.C. kimlik numarası ile sorgulama yaptırılarak iade edilir.

Adaylara bilgilendirmeler kısa mesaj ile yapılır. Bu nedenle başvuru sırasında geçerli bir GSM (cep telefonu) numarası girilmesi zorunludur.

d. e-Posta ile yapılan itirazlar dikkate alınmayacaktır.

e. İtirazların cevaplanmasında, dekont tarihi ve başvuru girişinin yapıldığı sistem kayıt tarihi dikkate alınacaktır.

f. Süresi geçtikten sonra yapılan itirazlar ile adayın T.C. kimlik numarası belirtilmeyen, banka dekont/ATM işlem fişi eklenmemiş, imza ve adresleri olmayan dilekçeler ya da faksla yapılan itirazlar dikkate alınmayacaktır.

12. e-SINAV SONUÇLARININ AÇIKLANMASI

Adaylar sınav sonuçlarına, sınav merkezinde bulunan sonuç açıklama cihazından (kiosk) veya adayın girdiği sınav oturumu sonlandıktan sonra <https://esinav.meb.gov.tr/> adresinden ulaşabileceklerdir.

13. e-SINAVIN TEKRARLANMASINA İLİŞKİN UYGULAMA

a. Adaylar sınavın yapılacağı binaya/salona geldiği hâlde e-Sınav öncesinde veya sınav esnasında yaşanan ve sınavın gerçekleştirilmesini kısmen ya da tamamen imkânsız kılan teknik (elektrik kesintisi, ağ bağlantısı sorunu, bilgisayarın çalışmaması, yazılım sorunları ile benzeri sorunlar) veya idari sorunlar (sınav olduğu hâlde e-Sınav merkezinin kapalı olması, salon görevlilerinin hiçbirinin görevine gelmemesi, sınav güvenliğini tehdit edebilecek durumların ortaya çıkması ve benzeri nedenler) nedeniyle sınava giremeyen veya sınava girdiği hâlde sınavını tamamlayamayan adayların durumları sınav görevlileri tarafından tutanak altına alınarak Genel Müdürlüğe bildirilir.

b. Genel salgın hastalık sebebiyle karantina altında bulunmasını gerektirecek durumda olan

adayların sınav randevuları karantina süresi dikkate alınarak randevu sistemi tarafından ileri bir tarihe ertelenir. Randevu sistemi tarafından randevuları ertelenmeyen adaylar ise karantina süresini gösterir resmî belgeyi Genel Müdürlüğe göndermek üzere ilgili İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine iletir.

c. e-Sınav oturumlarının terör olayları, yangın, deprem, sel ve benzeri doğal afetler nedeniyle yapılamayacağına dair Valilik veya İçişleri Bakanlığı tarafından sınav iptali kararı alınması hâlinde bu durum Valiliklerce Genel Müdürlüğe bildirilir.

(a), (b) ve (c) maddelerinde yer alan hususların bildirilmesi üzerine Genel Müdürlük tarafından gerekli incelemeler yapılır ve uygun görülen hallerde adaylara yeni sınav randevusu verilebilir. Genel Müdürlükçe yeniden sınav randevusu verilen, ancak mazereti nedeniyle randevu tarihinde sınava girmeyen adaylara sınav tekrarı yapılmayacaktır.

Bu kılavuzda yer almayan hususlarda Millî Eğitim Bakanlığı Merkezî Sistem Sınav Yönergesi hükümleri geçerlidir.

Başarılar Dileriz.

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ